
Vjerske zajednice i školski sustav u Bosni i Hercegovini

Jednodnevni godišnji kolokviji što ih Vrhbosanska katolička teologija od 1998. god. priređuje o temama i pitanjima koje u datom trenutku smatra posebno važnima i aktualnima, postali su tradicionalnim događajem svake jeseni. Povod posljednjem, šestom po redu, koji je održan 22. studenoga 2003., bila je započeta reforma školstva u Bosni i Hercegovini o kojoj su mišljenja i stavovi bili i ostali vrlo različiti. Tema kolokvija bila je *Vjerske zajednice i školski sustav u BiH*. Naime, ni Crkve ni vjerske zajednice nisu i ne mogu biti ravnodušne glede načina i programa odgoja i obrazovanja mladog naraštaja u školi. Naprotiv, to je pitanje od životnog interesa svake vjerske zajednice. A ono je i inače vrlo složeno, pogotovo u ovoj našoj sredini, još uvijek opterećenoj naslagama dugotrajnog komunističkog režima i služebenog ateističkog svjetonazora, koji je bio "propisan" u školskom sustavu i programu, te također posljedicama nedavnog rata. Koliko je ovo pitanje teško, pokazuje i činjenica da se u njegovo rješavanje kod nas umiješala i međunarodna zajednica.

Kolokvijem *Vjerske zajednice i školski sustav u BiH* željelo se doprinijeti promišljanju i rješavanju ove zamršene obrazovno-odgojne problematike. Okupljeni predavači, teolozi i znanstvenici, pripadnici katoličke, pravoslavne i islamske vjere, koji zaslužuju našu iskrenu zahvalnost, obradili su vrlo studiozno predložene teme, svaki prema vlastitom shvaćanju i uvjerenju i iz vlastitog vjerskog i kulturnog ozračja i tradicije. Kao što je u ovoj zemlji sve mozaično i raznoliko, tako je i zajedničko promišljanje ove problematike bilo mozaično bogato i ujedno obilježeno suglasjem u načelnim pitanjima. Ono bi se moglo sažeti u sljedećih nekoliko redaka.

Budući da se ljudski individualni i društveni život neprestano suočava s uvijek novim problemima, izazovima i potrebama, razumljivo je da je i školski i obrazovni sustav neophodno posuvremenjivati i prilagodavati, no temeljne odrednice, koje postulira ljudska narav, bitno okarakterizirana, između ostaloga, i religioznošću, te vlastiti identitet i dostojanstvo uvijek moraju biti sačuvani i respektirani. Sadašnja faza obnove i posuvremenjivanja školskog sustava kod nas odlučujuća je za buduće naraštaje. Zato se mora strpljivo i uporno tragati za što optimalni-

jim rješenjima, primjerenima ovom vremenu i europskim standardima, koja, međutim, uvažavaju kulturnu i odgojno-obrazovnu tradiciju svakog naroda i svakog vjeronazora u ovom podneblju.

Izlaganja s kolokvija objavljujemo u ovom broju časopisa na jednom mjestu u rubrici *Studia*, istim onim redom kako su na kolokviju iznesena. Bili smo slobodni tekstove pravoslavnih Srba, iako smo ih dobili na ćirilici, tiskati latiničnim pismom i uz neznatne lektorske intervencije, koje su učinjene i u tekstovima muslimana Bošnjaka. Vjerujemo da će izlaganja s kolokvija svim čitateljima, pogotovo onima koji se izravno zanimaju za obrazovno-odgojna pitanja iz perspektive vjere, biti zanimljiva i korisna. U rubrici *Studia* su i drugi vrijedni znanstveni tekstovi, te uz one u rubrikama *Documenta et relationes* i *Recensiones*, također na njih svraćamo čitateljima pozornost.

Glavni urednik